



# Bedre akuthjælp i kommunerne

Muligheden for at få akut hjælp, når det brænder på, bør være en hjørnesten i behandlingen og støtten til mennesker med psykisk sygdom. Men mange syge og pårørende oplever, at det er svært at få akut hjælp, og at psykiatrien først slår dørene op, når sygdommen er blevet meget alvorlig.

Nogle kommuner har oprettet steder, hvor syge og pårørende kan henvende sig og få hjælp og støtte, når sygdommen pludselig trænger sig på, og de bliver overvældet af angst, magtesløshed, tristhed eller andre symptomer. Akuttilbuddet kan forebygge alvorlig sygdom, indlæggelse og selvmord og bidrage til trygheden for syge og pårørende.

## Forslag

Alle kommuner bør have et døgnbemandet akuttilbud, hvor mennesker med psykisk sygdom og pårørende uden visitation kan få hjælp, støtte og vejledning.

Tilbuddet skal være et fysisk sted, hvor syge og pårørende i trygge og rolige omgivelser uden visitation og foregående aftale kan tale med og få hjælp af erfarne social- og sundhedsmedarbejdere, og hvor de kan slappe af og evt. sove, indtil de er klar til at tage hjem.

## Derfor er der brug for bedre akut hjælp

- Bedre kommunal akuthjælp er den indsats, som flest pårørende efterspørger hos kommunen.
- Symptomerne hos mange med psykisk sygdom varierer meget og bliver ofte forværret om natten, hvor det er sværere at få hjælp
- Hurtig hjælp og støtte forebygger forværring af symptomer og kan forhindre alvorlig behandlingskrævende sygdom og selvmordsrisiko.
- Ansvaret ender hos de pårørende, når de syge ikke kan få hjælp akut.
- Akuthjælpen giver stor besparelse gennem forebyggelse af genindlæggelser.

## Pris

- Etablering 320.000 kr.
- Drift 2 mio. pr. år.



# Fakta – akuthjælp i kommunen

## Pårørende savner bedre akuthjælp

Mange pårørende oplever, at det er for svært for mennesker med psykisk sygdom at få akut hjælp, når det brænder på.

- Bedre akut hjælp er den indsats, som flest pårørende efterlyser fra kommunen. Det viser Bedre Psykiatris undersøgelse af socialpsykiatrien fra 2021.
- Mange pårørende oplever, at ansvaret bliver deres, når den syge har behov for akut psykiatrisk hjælp.
- Meget få pårørende oplever, at mennesker med psykisk sygdom har god mulighed for at få akuthjælp af kommunen. Bedre Psykiatris undersøgelse om socialpsykiatrien fra 2021.

## Sociale akuttilbud er effektive

Ordningen med kommunale akuttilbud er afprøvet i mange kommuner og evalueret over flere omgange. Blandt andet af Deloitte i 2017 og af Niras i 2013.

Evalueringerne viser gode resultater, herunder:

- Akuttilbuddet øger trygheden for mennesker med psykisk sygdom – alene bevidstheden om, at tilbuddet findes, øger trygheden – særligt ifm. udskrivning.
- Akuttilbud forebygger genindlæggelser. (Brugerne har færre indlæggelser og sengedage i tiden efter første henvendelse til akuttilbud).
- Akuttilbuddet hjælper syge med at opretholde en almindelig hverdag.
- Akuttilbuddet hjælper syge, der har brug for psykiatrisk behandling med at få adgang til psykiatrien.

## Pris

Deloitte har på baggrund af 14 kommunale akuttilbud beregnet de gennemsnitlige omkostninger for hhv. etablering og drift.

- Etablering 320.000 kr.
- Drift 2 mio. pr. år.



## Indhold i kommunalt akuttilbud

Målet med de kommunale akuttilbud er at hjælpe, støtte, rådgive og vejlede mennesker med psykisk sygdom og deres pårørende, når der opstår akut behov for det. Der kan være lokale variationer, men det væsentligste er, at tilbuddet:

- Har en akuttelefon, der er bemandet døgnet rundt alle ugens dage
- Giver mulighed for, at syge og pårørende døgnet rundt kan møde op i akuttilluddene uden visitation eller forudgående aftale
- Er bemandet med erfarne social- og sundhedsmedarbejdere, som kan give krisehjælp og fagligt baseret støtte, omsorg, rådgivning og vejledning.
- Mulighed for, at borgerne kan opholde sig i akuttilluddene, indtil de har det bedre eller er blevet hjulpet til nødvendig behandling. Nogle har mulighed for overnatning.
- Har et tæt samarbejde med psykiatrien.

## Flere kommuner har allerede akuttilbud

Blandt de kommuner, som allerede har fungerende akuttilbud, som dem Bedre Psykiatri anbefaler, er blandt andet Greve og København.

Andre kommuner har lignende tilbud men med begrænset åbningstid, fremmøde efter aftale, telefontilbud mv. Fx Fredericia, Gladsaxe, Nyborg kommune, Skive kommune og Viborg Kommune.

## Loven giver kommunerne mulighederne

Ifølge serviceloven *kan* kommunerne oprette og drive akuttilbud. I loven står der:

“Kommunalbestyrelsen kan oprette og drive sociale akuttilbud. Oprettelse og drift kan ske i samarbejde med andre kommuner, regioner og private leverandører. *Stk. 2.* Formålet med et socialt akuttilbud er at tilbyde personer med psykiske lidelser akut støtte, omsorg og rådgivning”.